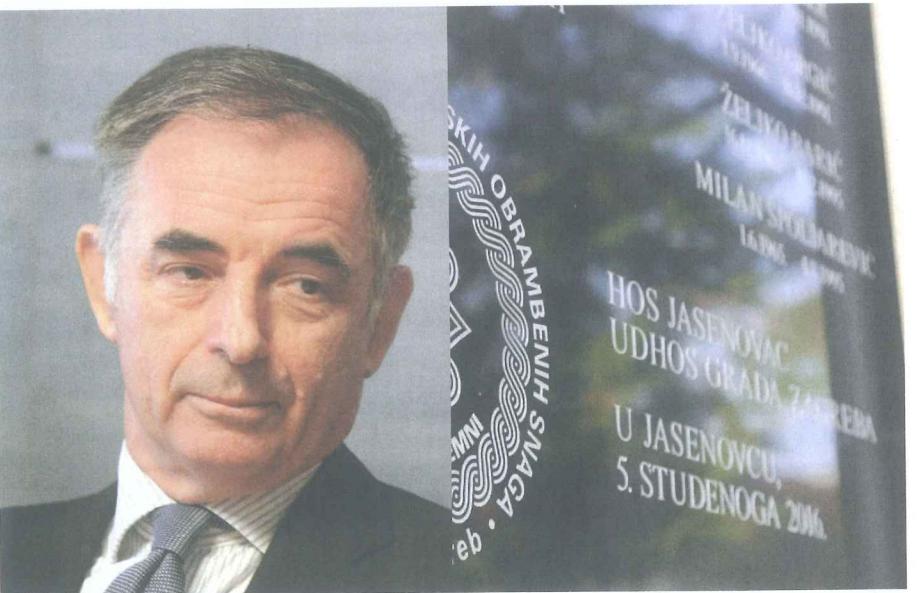

U Jasenovcu i oko Jasenovca nastavlja se, uvećava i umnožava unovčavanje laži

PUPOVČEVE LAŽI O LAZARU BAČIĆU I KUĆI NA KOJOJ JE POZDRAV 'ZA DOM SPREMNI'

NDH nije otela kuću Lazaru Bačiću za sjedište 'komande logora', a on sam nije stradao u logoru jer je već prije toga, u svibnju 1941., umro i pokopan je u Zagrebu

**Piše: prof. STIPO PILIĆ,
povjesničar**

K omemoracije u Jasenovcu, na području JUSP (Jugoslavenske ustanove srpske propagande) Jasenovac, slijede svoje tvorce u proizvodnji novih laži i konstrukcija u cilju njihova dobrog unovčavanja. Potvrđio nam je to ponovo ove godine komemorirajući istinske žrtve svojim novim lažima poznati srpski propagator Milorad Pupovac. Kako ne bih slučajno pogriješio, ovdje citiram gore navedenoga Milorada onako kako je objavljena njegova izjava o jednome od protagonisti i stvaratelja industrijskoga kompleksa Bačić u Jasenovcu između dvaju svjetskih ratova. Kaže Milorad: "Ploča je u Jasenovcu na zgradi dječjega vrtića, na zgradi gdje je bila komanda logora i Luburićevo sjedište, a koja je oteta Lazaru Bačiću, Srbinu poduzetniku koji je ostao bez svoje imovine, a u logoru i bez svoga života. Zloguka je to poruka." - rekao je Pupovac istaknuvši obvezu svih da iz Jasenovca "pozovemo Vladu i sve druge da od ovog mesta učinimo moćno mjesto za uređenje naše zemlje, za uzajamno praštanje, za uzajamno kajanje."

Prije negoli prijeđem na svoj odgovor Pupovcu (i još nekima), ovdje i na ovome mjestu citiram demantij koji je Pupovcu dao mještanin Jasenovca, domaći lokalni istraživač povijesti i hrvatski branitelj Mladen Jurić: „No ta je izjava (M. Pupovca-opasak S. P.) tek djelomično točna. Kuća je oduzeta industrijalcu Ozrenu Bačiću, Lazarovu sinovcu, koji je pobjegao početkom 2. svjetskog rata u Srbiju, vjerojatno da si spasi život, a nitko od bliže obitelji industrijalaca nije skončao u logoru. Sam industrijalac Ozren Bačić umro je u Zagrebu 80-ih godina i pokopan je u arkadama u obiteljskoj grobnici svoga strica Lazara, bogatoga zagrebačkog posjednika.“ M. Jurić iznosi još nekoliko podataka koje povezuje s ratnim logorom Jasenovac i danas aktualnom spomen-pločom poginulim hrvatskim braniteljima, iznoseći pri tome i svoja viđenja ratnoga logora, zbivanja u Domovinskom ratu i događaja vezanih uz spomen ploču. Ovdje se u taj dio ne ulazi jer bi za to trebalo mnogo više prostora.

Budući da sam u fazi istraživanja baš Lazar Bačića, ne želim ovdje ulaziti niti dublje u biografiju svakako zanimljive osobe čiji će se lik i djelo predstaviti na nekome drugom mjestu i u drugom obliku. Ovdje želim javnosti predočiti način rada gore navedene ustanove JUSP Jasenovac, kao jugoslavenske ustanove srpske propagande koju plaća hrvatski narod. Također i hrvatske političke elite iz dijela srpskoga naroda koje zlorabe sve žrtve Jasenovca iznošenjem gore navedenih laži, neistina i konstrukcija s ciljem

JU SP Jasenovac je, pokazuje se, jugoslavenska ustanova srpske propagande koju plaća hrvatski narod. Hrvatske političke elite iz dijela srpskoga naroda iznošenjem laži, neistina i konstrukcija imaju cilj što bolje i veće unovčavanje svojih lisnica i lisnica svojih istomišljenika, sudrugova i društva srpske propagande u Hrvatskoj. Kao što smo imali prilike vidjeti, pridružio im se i predsjednik vlade Republike Hrvatske i HDZ-a Andrej Plenković

lažima i propagandi pa je ovdje potrebno progovoriti i o tzv. hrvatskim političkim elitama i skupinama i ukazati na njihovu sadašnju ulogu, a o njihovim će prethodnicima također biti riječi na drugim mjestima i na drugi način.

Bio je propagandist kao i Pupovac

Lazar Bačić, lik o kojem govorim i kojega spominje Milorad Pupovac, ima dijelom sličnu biografiju M. Pupovcu. Bio je kao i on političar i propagator iz reda srpskoga naroda koji svoj uspon počinje s nizom tadašnjih srpskih političara krajem XIX. st. u vrijeme i uz pomoć Khue na Hedervaryja. U nekoliko navrata zbog takva svoga djelovanja bio je i sudski gonjen i osuđivan. Bavio se trgovinom i to uglavnom maloprodajom i gostoničarstvom, što je u to vrijeme bilo često i u istome prostoru. U gostonicama su se okupljali ljudi, uglavnom istih idejnih mišljenja pa je tako njegova gostonica postala okupljalište svih onih koji su radili tada na građanskoj liberalnoj ideji, u pozadini koje se javno išlo s jugoslavenskom idejom, ali je osnova te ideje bila politika Velike Srbije. Radi toga je Lazar Bačić i uhićen, suđen i presuđen kao jedan od pedeset trojice osuđenih na poznatome Velezidajničkom procesu 1909. u Zagrebu. Godinu dana poslije, svi su osuđeni milošcu vladara abolirani i oslobođeni, a Lazar Bačić nastavio je svoj posao trgovca u Jasenovcu. Kao već osuđivani „neprijatelj Austro-Ugarske Monarhije“, tijekom Prvoga svjetskoga rata jedno vrijeme je bio uhićen i u zatvoru, a vjerojatno je tijekom cijelog rata bio pod nadzorom vojnih i redarstvenih vlasti države. Poslije Prvoga svjetskoga rata odlazi iz Jasenovca u Zagreb, odakle nastavlja sa širenjem svoga trgovackog posla, a u kasnijem razdoblju vjerojatno sudjeluje i u razvoju svojevrsne industrijske zone u Jasenovcu pod nazivom Bačić d.o.o.

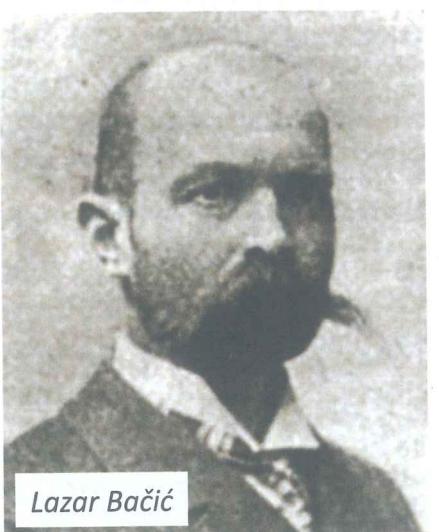
Međutim, Lazar Bačić nije bio vlasnik ni po jednome do sada dostupnom dokumentu nekretnina, a osobito ne zemljišta vezanoga uz tu industriju i kasniji logor u Jasenovcu. Vlasnik svega bio je njegov brat Jovan, otac Ozrena Bačića. Prema tome, Ozren Bačić nije bio vlasnik ni jednoga objekta, niti komadića zemlje gdje je tijekom i poslije Drugoga svjetskoga

rata bio logor. On je u jednome razdoblju između dvaju svjetskih ratova vjerojatno bio upravitelj i rukovoditelj industrijskih objekata u Jasenovcu. Nikada i nigdje vlasnik. U tridesetim se godinama pri-družio Dimitriju Ljotiću i njegovu pokretu Zbor, s kojim je pokušao i ostvariti neku političku vlast, ali bez uspjeha. U nekim je slučajevima radio na širenju velikosrpske propagande na političkim skupovima na kojima je propagirao „jugoslavenstvo“ i monarhiju, ali bez nekih posebnih rezultata i na samome terenu Jasenovca, a kamoli na većem prostoru Hrvatske. Od tada se sve više okreće od Zagreba prema Beogradu, a 1938. se i ženi drugi put. Naime, njegova prva žena bila je Jasenovčanka (po svoj prilici njemačkoga podrijetla) i katolkinja. Od te godine (1938.), a posebno od 1939. i stvaranja Banovine Hrvatske Ozren Bačić je sve više u Beogradu, gdje nastavlja i svoju poslovnu i prijateljsku suradnju s Dimitrijem Ljotićem koji na lokalnim izborima 1940. izlazi s njemačkom nacionalnom zajednicom i ostvaruje pobedu na izborima. Od 1938. Ozren Bačić sve više preko svoga prijatelja Dimitrija Ljotića surađuje i s njemačkom nacionalnom zajednicom i njemačkim gospodarstvenicima, a sve više napušta i zapušta industriju u Jasenovcu.

I Lazar i njegov brat Jovan, inače otac Ozrena Bačića, odlaze već 1919. u Zagreb i nastavljaju svoj posao s trgovinom, sa stanovanjem u Zagrebu. Da im se svidio Zagreb i da su ga odredili za svoje buduće mjesto stalnoga prebivališta, govori i to da su već tri godine poslije kupili grobno mjesto na Mirogoju u Zagrebu. A da se pokažu koliko su gospodarski jaki, kupili su to grobno mjesto u samim arkadama groblja, netom pored poznatih hrvatskih plemića Kukuljevića. Nema nikakve sumnje da su izgradnju i razvoj industrije u Jasenovcu poticali i finansijski podupirali njih dvojica, a da je Ozren kao jedini izravni muški nasljednik i potomak određen i za nasljednika u cijelome poslu. No za ulaganje u posao i „vježbanje“ vjerojatno je dobio izgradnju i razvoj industrije u Jasenovcu te prodaje proizvoda te industrije na tadašnjem tržištu. Ozrenov zaokret od Zagreba prema Beogradu po svoj se prilici nije sviđao ni Lazaru, ni Jovanu. Poslije Ozrenove ženidbe drugom ženom, sigurno im je bilo jasno da se Ozren povlači iz Jasenovca.

Za sada nema potvrde da je Ozren bio vlasnik i jednoga dijela zemljišta, osim kuće u kojoj je živio sa svojom prvoj ženom i koja nije bila kuća Lazara Bačića. O tome je li današnja kuća na kojoj je spomen-ploča poginulim hrvatskim braniteljima Ozrenova, sa sigurnošću se može tvrditi da on nije nikada bio u posjedu te kuće.

Ipak vratimo se osobi u glavnoj ulozi – Lazaru Bačiću. Kada je Milorad Pupovac izgovarao svoju rečenicu u svezi s Lazarom Bačićem, izrekao je nekoliko u najblažu riječ netočnih podataka koje ovdje želim navesti. Za raščlambu evo te rečenice: „Ploča je u Jasenovcu na zgradi dječjega vrtića, na zgradi gdje je bila komanda logora i Luburićevo sjedište, a koja je oteta Lazaru Bačiću, Srbinu poduzetniku koji je ostao bez svoje imovine, a u logoru i bez svog života.“ Moguće

Lazar Bačić

je da je kuća o kojoj se govori bila kuća i Lazara Bačića, ali vjerojatno nije bila Ozrenova. No kuća nije „oteta“ Lazaru Bačiću za sjedište „komande logora“ u Jasenovcu, jer je Lazar Bačić, kada je logor osnivan već bio mrtav, pa zato njenu kuću nije ni mogla biti oduzeta, niti oteta. U skladu s time, Lazar Bačić nije ni mogao stradati u logoru Jasenovac, a što već nekoliko godina uporno i ustrajno ponavljaju brojni Pupovčevi propagandisti. Njegovo izgovaranje gornje rečenice vjerojatno je njegov „amen“ na skidanje ploče braniteljima u Jasenovcu i još jedna u nizu „strateških kleveta“ hrvatskoga naroda, kako reče jedan hrvatski autor.

A što kažu dokumenti i povijest? Možemo početi već od novijih i suvremenijih obavijesnih izvora. Tako groblje Mirogoj u Zagrebu ima svoju bazu podataka u kojoj je popis svih pokopanih. Svatko s upisom prezimena Bačić i nekoliko klijova vrlo lako može sazнатi da je Lazar Bačić umro 14. svibnja 1941. u 76. godini života. Prema tim podatcima Lazar je pokopan već sljedeći dan, 15. svibnja 1941. Pokopan je na odjelu GI., na polju br. 922, u Arkadama pod brojem 12/2. (Vidi: <http://www.gradskagroblja.hr/default.aspx?id=382>) Prema istome izvoru, na groblju Mirogoj pokopan je samo još jedan Bačić i to njegov imenjak Lazar Bačić, treće dijete Ozrena i Milice Bačić, koji je umro u 65. godini, 1997. U popisu pokopanih na Mirogoju u Zagrebu nema nigdje Ozrena Bačića, iako se njegovo ime s godinom rođenja i smrti nalazi na kenotafu u Arkadama Mirogoja i na spomen-ploči spomenute obitelji.

NDH nije poput Pupovcu omiljene Jugoslavije osuđivala ljudi nakon smrti

U Državnom arhivu grada Zagreba čuva se dokumentacija groblja Mirogoj u kojoj su svi najvažniji podaci o svim tamo pokopanim, a posebno o onima pokopanim u Arkadama groblja. Očuvan je popis svih pokopanih grkoistočnih pri-padnika na Mirogoju od 1879. do 1947. kada, čini se, prestaje povijest. Prva osoba pokopana na tome grobnome mjestu u Arkadama je Ljubisava Bačić. Umrla je 1922. u Zagrebu, čini se, u 24. godini života. Prema tim podatcima moglo bi se vjerojatno raditi o Ozrenovoj sestri. Budući da Lazar Bačić nije imao djece, a brat mu Jovan jest, to bi se moglo raditi o Jovanovoj kćerki. Sljedeći Bačić pokopan u navedenoj grobnici i zabilježen u navedenom popisu je Jovan, Ozrenov prvi sin star samo sedam godina. Umro je, prema tom zapisu, 1937., dok se u nekim drugim izvorima kao godina njegove smrti navodi 1936. Od čega i kako je umro tako mlad Ozrenov sin, nije poznato jer se nije došlo do opsežnije dokumentacije koja bi nam govorila o njegovoj smrti.

Za razliku od Ljubisave i Jovana Bačić, o kojima postoji samo zapis u popisu pokopanih grkoistočnih grada Zagreba,

o Lazaru Bačiću očuvana je razglednica, danas bi to bio smrtni list. Iz njega se doznaće da je pravoslavni trgovac Lazar Bačić, rodnoga mjesta Jasenovac, umro u Zagrebu 12. V. 1941. u 3 sata ujutro na adresi Trg kralja Tomislava 10/I. Kada je umro, imao je 76 godina i 4 mjeseca, a umro je na osnovi dijagnoze „Marasmus senilis“, što bi u prijevodu bilo staračka bolest ili staračka nemoć. Pregled mrtvaca izvršio je dr. Josip Marošević, a Lazarov osobni liječnik bio je dr. Stojić na adresi Žerjaviceva 9. Da se doista radi o Lazaru Bačiću, potvrđuje i navođenje imena njegove supruge Dragice, koja se doista tako zvala.

Da je Lazar Bačić doista umro 12. svibnja 1941., potvrđuje nam i Mrtvotvornički registar, knjiga iz 1941. u kojoj je popis svih umrlih grada Zagreba koje su pregledali zagrebački mrtvotvornici. Te su knjige dio Zdravstvenoga odsjeka Gradskoga poglavarnstva Zagreba i mogu se također naći u Državnom arhivu u Zagrebu. U njemu se Lazar Bačić navodi pod rednim brojem 218. Svi ostali podatci identični su već spomenutoj razglednici pa ih je nepotrebno ovdje navoditi. Budući da je Lazar Bačić umro 12., a pokopan 14. svibnja 1941., prigoda je obljetnički dati točne i dokumentirane podatke, povijesti radi, o toj osobi. O ostalim mogućim okolnostima njegove smrti nekom drugom prilikom.

U svibnju 1941. još se ne može govoriti ni o kakvim logorima, a kamoli o logoru Jasenovac. Prema tome, Lazar Bačić za svoga života nije imao pojma ni o kakvu logoru, a ni u zatvoru Nezavisne

Pupovčevi savjetnici i propagandistički znanstvenici još su ga jednom savjetovali lažnim informacijama, pa je i sam ispašao lažljivac. Neki će reći, evo konačno dokazane Pupovčeve laži, sada mu je konačni kraj. Vjerojatno ništa od toga. Dapače. Za ovu najnoviju laž u sljedećim danima Pupovac može očekivati nagradu, nova dominatarska (a možda i ministarska) mjesto svojim propagandistima u Vladim RH

Države Hrvatske (NDH) nije proveo ni jedne minute, a kamoli da je umro u logoru Jasenovac. NDH nije imala zakone Pupovcu mile i drage antifašističke Jugoslavije koja je osuđivala i mrtve ljudi kako bi im oduzela imovinu. Točno je da je industrijske pogone NDH doista oduzela, ali Lazarovu bratu Jovanu, kako mu je to ponovila i konačno i u potpunosti oduzela u nekoliko navrata poslije Drugoga svjetskoga rata i Pupovcu jedina i omiljena komunistička Jugoslavija.

Pupovčevi savjetnici i propagandistički znanstvenici još su ga jednom savjetovali lažnim informacijama pa je i sam ispašao lažljivac. Neki će reći, evo konačno dokazane Pupovčeve laži, sada mu je konačni kraj. No vjerojatno ništa od toga. Dapače. U sljedećim danima za ovu laž mogu se očekivati nova dominatarska (a možda i ministarska) mjesto Pupovčevih propagandista u vlasti Republike Hrvatske i podjelu muke, znoja i krvi hrvatskih građana, odnosno Hrvata od ptica grabežljivica. Jer Pupovac laže, što mu kažu vladajuće političke elite iz hrvatskoga naroda u cilju podjele (i vladanja) hrvatskim narodom. Ako on to kaže ovako umjesno i lingvistički dobro, za to slijedi sigurna nagrada. A hrvatski narod neka se tuče i glođe o tome tko je veći antifašist, a tko veći domoljub, prezivljavajući pri tome tako što glođe kosti sa stolova tih hrvatskih političkih magova. Cilj ovoga napisa je samo taj: neka se zna da neki ipak traže, znaju i govore istinu. I da ne će stati, makar nemali ni kosti glođati.

